

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

ZAHARIA Dumitru, născut la xx xxxxxx
xxxxx, originar din mun. Xxxxxxx, domiciliat în
mun. Xxxxxxx, Xxxxxxx, str. Xxxxxx Xxxxxx xx bl. x,
ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.01.2020 – 28.01.2021;

Instanța de apel: 17.02.2021 – 26.10.2021;

Instanța de recurs: 28.01.2022- 23.02.2022.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 ianuarie 2021, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Zaharia Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din data punerii în executare a sentinței și reținerii inculpatului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că *Zaharia Dumitru*, la 18 septembrie 2019, aproximativ la ora 21.45, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în apartamentul nr. xx din casa de locuit de pe str. Xxxxxx xx, mun. Xxxxxxx de unde, pe ascuns a sustras mijloace bănești în sumă de 2100 lei, care aparțin cet. Croitoru Ina, după care cu mijloacele bănești sustrase, a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Astfel, Zaharia Dumitru prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, *ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocata Tatiana Lepădatu, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Zaharia Dumitru să îi fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că:

- sentința este neîntemeiată și pasibilă casării în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului Zaharia Dumitru, deoarece acesta a recunoscut fapta incriminată și s-a căit sincer, solicitând examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are la întreținere 3 copii minori, iar partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefundat și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Zaharia Dumitru, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Colegiul Penal a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Colegiul penal a notat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului Zaharia Dumitru a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul Zaharia Dumitru anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în baza art. 186 alin. (2), 190 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse definitive, în baza art. 84 alin. (1), 85 alin. (1) Cod penal, sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 5 ani, iar prin încheierea Judecătoriei sect. Rîșcani mun. Chișinău din 14 aprilie 2017, în baza Legii privind amnistia, termenul a fost redus cu 1/3, de 1 an 3 luni 16 zile, la data de 12 aprilie 2019, pedeapsă pe care inculpatul a executat-o integral, dar nu și-a făcut concluziile de rigoare continuându-și activitatea sa infracțională, a mai comis un furt, prin ce se înțelege că, această îndeletnicire inculpatul Zaharia Dumitru a ales-o pentru a-și dobândi surse de existență mai ușor, iar argumentul că, nu va mai comite astfel de infracțiuni, nu are puterea de a convinge, or, ultimul cunoștea că, pentru astfel de infracțiuni va fi pedepsit conform Legii penale, ceea ce dă dovadă că, inculpatul a acționat în mod infracțional din interes propriu, iar prin declarații precum că nu va mai comite astfel

de infracțiuni, încearcă de a se eschiva de la răspundere penală.

Instanța de apel a respins, ca fiind neîntemeiate alegațiile apelantei, precum că, la pronunțarea sentinței instanța i-a aplicat inculpatului Zaharia Dumitru o pedeapsă prea aspră, or, instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, a acceptat cererea de a fi examinată cauza în procedura simplificată, iar inculpatul a beneficiat de reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3 și nu este temei de a desființa sentința emisă în partea solicitată.

Colegiul a concluzionat că, o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată de instanța de fond, raportând-o la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale similare.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, chiar dacă ultimul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, are la întreținere 3 copii minori, reeducarea și corectarea inculpatului Zaharia Dumitru nu este posibilă fără izolarea lui de societate prin aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, or, ultimul nu a restituit prejudiciul cauzat părții vătămate, a beneficiat de reducerea pedepsei cu 1/3 din limita minimă și maximă stabilită de art. 186 alin. (2) lit. f) Cod penal, de rând cu cele menționate, Colegiul penal reținând că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, or conform personalității acestuia se constată că a mai săvârșit infracțiuni similare, iar concluzii la corectarea sa nu a făcut.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocata Tatiana Lepădatu în numele inculpatului, fără a invoca vreun temei de casare a deciziei instanței de apel, din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În susținerea revendicărilor, recurenta menționează:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului Zaharia Dumitru, deoarece acesta a recunoscut fapta incriminată și s-a căit sincer, solicitând examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, antecedentele penale sunt stinse, se caracterizează pozitiv, are la întreținere 3 copii minori, circumstanțe care fac posibilă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs*

examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului, avocata nu a invocat nici o eroare din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din solicitările înaintate, se constată că aceasta își întemeiază recursul în baza prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurenta deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința acestuia.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră că instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează

sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că recurenta înaintează cerințe prin care solicită aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, solicitări care de fapt nici nu au fost motivate de către recurentă, fiind neîntemeiate, or doar faptul că ultima nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanțele inferioare, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz, instanța de apel corect a reținut că inculpatul Zaharia Dumitru anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoria Botonica mun. Chișinău din 29 iunie 2015 în baza art. 186 alin. (2), 190 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse definitive, în baza art. 84 alin. (1), 85 alin. (1) Cod penal, sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 5 ani, iar prin încheierea Judecătoria sect. Rîșcani mun. Chișinău din 14 aprilie 2017, în baza Legii privind amnistia, termenul a fost redus cu 1/3, de 1 an 3 luni 16 zile, la data de 12 aprilie 2019, pedeapsa fiind executată integral, dar nu a mers pe calea corijării și nu a tras concluziile de rigoare continuându-și activitatea infracțională.

Circumstanțele descrise mai sus, indică asupra faptului că aplicarea pedepsei cu suspendarea executării ei, în privința inculpatului nu își va atinge scopul prevăzut de lege, ba mai mult îl va încuraja pe acesta să săvârșească noi infracțiuni, motiv pentru care, Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanțelor inferioare, precum că scopul pedepsei penale de reeducare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, va putea fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate în privința acestuia.

Pe lângă aceasta, recursul apărării, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurentă privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurente nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe ZAHARIA Dumitru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 aprilie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN